

Oponentský posudek diplomové práce

Bc. Barbora Pěničková „Vývoj televizního média a jeho publika“

Praha: FHS UK, 2017

Vedoucí práce: Mgr. Irena Řehořová Ph.D.

1) *Problém vlastního vymezení tématu a smyslu práce*

Už samotný název práce svou přílišnou obecností vyvolává značné obavy týkající se jejího jasného zaměření a smyslu. Práce, která by se dokázala zodpovědně vyrovnat „s vývojem televizního média a jeho publika“, by si podle mého názoru rozhodně vyžádala větší rozsah než 63 stránek magisterské diplomní práce. Vágní vyjádření v abstraktu, že cílem bude „představit televizi jako médium, které se neustále vyvíjí, stejně tak jako názor na něj a jeho publikum“ mé obavy ještě vystupňovalo.

Upřesňující vymezení v úvodu je již poněkud věcnější. Vodítkem má být rozdíl mezi technologií analogovou a digitální, a tudíž konfrontace teoretiků první éry, kteří hodnotili televizi jako jednostranně působící médium (Marshall McLuhan, Guy Debord, John Fiske, Stuart Hall, Neil Postman, Pierre Bourdieu a částečně také Pierre Lévy) s teoretiky éry následující, která již zahrnuje interaktivitu (Lev Manovich, Don Tapscott, Axel Bruns a Jeremy Orlebar). Tento pouhý formální rozdíl by však neměl zabránit rozpoznání obousměrných přesahů (viz např. Roy Ascott a interaktivita v analogové éře nebo ryze jednosměrné působení televizních stanic v digitálních kanálech). Hledání vývojových posunů by mělo být rozhodně hlubší a méně schematické.

2) *Otázka metodičnosti přístupu*

Diplomní práce, jejíž podstata tkví v hermeneutické metodě, samozřejmě spočívá v souběžném představení důležitých autorů a zároveň ve vyhledání souhlasných a rozdílných stanovisek jejich teorií. Autoři jsou v jakémsi medailonku představení a jako podkapitola je veden pokus o určitou parafrázi jejich teoretického stanoviska, které však působí většinou jako povrchní konspekt. V úvodu nalezneme poněkud nejasný kompilát snažící se definovat televizi a uprostřed několik formálních úvah o globalizaci a digitalizaci. Poslední část, historie České televize, prakticky přejatá z knihy (*Proních*) *10 let České televize*, je vlastně poněkud mimoběžná s tématy, na které nás autorka připravovala připomenutím teorií autorů „digitální éry“.

3) *Věcné poznámky*

Vyjádření, že „...důvodů k přechodu z analogového vysílání na vysílání digitální je několik. Největším z nich je ale zřejmě nezadržitelný technický pokrok,“ působí na mě téměř až komicky.

Očekával bych, že na doložení současné digitální éry českých televizních kanálů se dozvíme více o využívání nastolené interaktivity, která v textu zůstává spíše v podobě teoretických proklamací.

4) *Hodnota pramenů a poznámkového aparátu*

Seznam použité literatury tvoří jednak knihy a články autorů, ke kterým autorka vztahuje svůj předpoklad o

teoriích televize jako zdroje manipulací adresovaných pasivnímu příjemci (Bourdieu, Postman, Orlebar, Debord), a autorů, kteří prosazují vidinu televize fungující interaktivně (Bruns, Tapscott a Williams, Lévy a Manovich). Primární literaturu doplňuje ještě Jiráková práce *Masová média* a několik časopiseckých příspěvků dokládanych internetově. Ovšem v řadě internetových pramenů dochází ke zmatení autora a instituce příspěvku a ani řada běžných formálních náležitostí není v bibliografii dodržena.

5) *Jazyková stránka práce*

Jazyková stránka práce nedosahuje úrovně diplomní kvalifikační práce. Nahromadění nesrozumitelných větných konstrukcí nemohu připisovat pouze chvatné redakci práce a překlepům. Bohužel lze nejasnosti při vyjadřování dát do přímé souvislosti s nepochopením komentovaných textů. V komentáři k Hallovi (s. 16) se dozvídáme, že „...Autor předvídá nástup nového druhu publika, které se vymaní ze skomírajícího behaviorismu na obou koncích komunikačního řetězce a poskytne tak nový pohled na masová média i jejich obsah. Výzkum médií se začne ubírat jinou cestou, protože ten stávající není schopná kontextualizace.“ Na jiném místě (s. 31) se zase dočteme, že „...digitální televize nemůže být chápána jako doposud, je potřeba zaujmout nové stanovisko, stejně jako ona zaujala novou technologii.“

V české kvalifikační práci, určené českému čtenáři, také není přijatelné neuvádět v nějaké formě překlad citací v cizím jazyce (např. s. 14).

6) *Závěrečné hodnocení*

Magisterská práce Barbory Pěničkové neprokazuje schopnost samostatně interpretovat použité prameny a jejich vzájemnou konfrontaci vytěžit alespoň částečně nové pohledy. Značná část práce je pouze popisným kompilátem, který čtenáře máločím obohatí. S tím koresponduje i nerozvinutý odborný jazyk, který jednak občas postrádá gramatickou, a tím samozřejmě i myšlenkovou logiku, jednak klesá do žurnalistických a hovorových úrovní. Ani schopnost pracovat s citacemi, tedy rozlišovat přímé citace a parafráze, případně práce s bibliografickými odkazy (obojí si měla autorka osvojit již na bakalářském stupni studia) rozhodně není přesvědčivá. Pokud autorka chtěla pomocí připomenutých teorií „shrnout a zmapovat vývoj televize jako masového sdělovacího média a jejího publika“, touto prací se to, podle mého názoru, nepodařilo.

Práci v této podobě nedoporučuji k obhajobě.

Aleš Svoboda, oponent, 29. 1. 2017